

[Formanden.]

Det er meddelt mig, at det ærede medlem hr. *Thisted Knudsen* ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om omsætningsafgift af motorkøretøjer m. v. med flere lovforslag. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for *Thisted Knudsen* har vedkommende gruppe udpeget *Vagn Bro*, som herefter er valgt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Forsvarsministeren (Poul Hansen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændringer i militære retsplejelov, lov nr. 542 af 4. oktober 1919.

Den militære retsplejelov er jo ændret flere gange i tidens løb. Så sent som i 1954 vedtog dette ting således en række ændringer til loven. Disse ændringer var for de flestes vedkommende en følge af ændringer foretaget i den borgerlige retsplejelov, og ændringerne var i det hele væsentligst af teknisk karakter. Selve den militære retsplejeordnings principper berørtes således ikke af ændringerne.

Ved sin fremsættelse af ændringsloven i 1954 oplyste den daværende forsvarsminister, det ærede medlem hr. Rasmus Hansen, at man i forsvarsministeriet under arbejdet med lovforslaget havde været opmærksom på, hvorvidt selve den militære retsplejeordning — herunder navnlig påtalemyndighedens organisation — burde ændres. Den daværende forsvarsminister oplyste samtidig, at der i ministeriet havde været arbejdet med et forslag om en omlægning af påtalemyndigheden i militære straffesager og således, at der i det hele taget for den militære retsplejes vedkommende indførtes en ordning svarende til den, der gælder for den civile strafferetspleje.

Jeg må her oplyse, at det i militære straffesager er de militære rettergangschefer, der træffer beslutning om, hvorvidt tiltale skal rejses og for hvilke lovovertrædelser, medens den militære anklagemyndigheds jurister — d. v. s. auditørerne — bistår rettergangscheferne ved påtalemyndighedens udøvelse, ligesom de leder undersøgelsen i straffesager og virker som anklagere ved retterne.

Da ændringer i den gældende ordning imidlertid ville blive af vidtrækkende og principiel karakter, fandtes det rigtigst, at spørgsmålene blev overvejet nærmere i et udvalg.

Den daværende forsvarsminister gav i sin fremsættelsestale i det høje ting meddelelse om, at et sådant udvalg var nedsat, og at dette udvalg tillige havde fået til opgave at fremsætte forslag til løsning af spørgsmålet om de værnepligtiges friheder.

Udvalgets grundige arbejde med de her omtalte problemer er nedfældet i 2 betænkninger, som jeg for nemheds skyld i det følgende kalder henholdsvis den „brune“ og den „grønne“ betænkning. Den første betænkning beskæftiger sig med spørgsmålet om ændring i retsplejeordningen, medens sidstnævnte betænkning omhandler frihedsordningen.

I disse betænkninger, der er omdelt til de ærede medlemmer, har udvalget givet udkast til lovforslag, og det er disse udkast, der danner grundlag for det nu fremsatte lovforslag med tilhørende bemærkninger.

Bemærkningerne er opdelt i to hovedafsnit, hvoraf det første vedrører retsplejeordningen, det andet frihedsordningen, og bemærkningerne er — i forhold til betænkningens udkast — gjort noget fyldigere, således at der dels gives en almindelig orientering om problemerne, dels knyttes bemærkninger til de enkelte ændringsforslag.

Hvad først angår spørgsmålet om den militære retsplejeordning, så fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at det udkast til en principiel ændring af påtalemyndighedens organisation, som man havde arbejdet med i ministeriet, har været tilsendt udvalget til overvejelse. Ved dette udkast tilsigtede man — som jeg allerede tidligere har nævnt — at omlægge den militære retsplejeordning, således at den kom til at svare til den, der gælder for den civile strafferetspleje, idet juridisk sagkyndige personer, nemlig forsvarrets auditører, og ikke som efter den gældende ordning de militære rettergangschefer, skulle træffe afgørelse vedrørende tiltalespørgsmål i militære straffesager.

Tanken var, at der under forsvarsministeren skulle organiseres en særlig sag-